X-ik évfolyam. 27-ik szám. Köszeg, 1890. julius 6-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reclamátlók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: a táblaház iskola-utczai részében.
(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 11—12. és d. u. 1—2-ig.)
Kiadói iroda: városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor csütörtökön estig.
Megjelenik minden vasárnapon.
Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Felhivás előfizetésre.

Julius hó 1-jével uj előfizetést nyitottunk a

„Kőszeg és Vidéke"

czimü hetilap X. évfolyamának julius—szeptemberi évnegyedére.

Felkérjük azért mindazon tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetésök a mult hó végével lejárt, miszerint azt mielőbb megujitani és egyuttal lapunknak uj előfizetőket gyüjteni sziveskedjenek.

Nekünk mint eddig, úgy ezután is főtörekvésünk leend, a lap tartalmát változatossá és érdekessé tenni, városunk és vidékünk érdekeit védelmezni s e védelmezés terén minden személyeskedéstől óvakodni, hogy igy a közönség igényeinek lehetőleg megfelelhessünk s a magyarosodás szent ügyét tőlünk telhetőleg szolgálhassuk.

A lap előfizetési ára a régi:

Egész évre	*4 frt.*
Fél évre	*2 frt.*
Negyedévre . . .	*1 frt.*

Az előfizetési pénzek a „Köszeg és Vidéke" kiadóhivatalához, Feigl Gyula könyvnyomdájába küldendők.

A „Kőszeg és Vidéke"
kiadó-hivatala.

Az erkölcsjavitás s a tanitó.

(*„N. L."*) Ki nem hallotta ezerszer a panaszt, hogy társadalmunk romlott, hogy általános a corruptio, nagy az erkölcstelenség az emberek minden osztályában? De ki nem tapasztalta maga is sajnosan egyben-másban e panasz igazvoltát? — s igy föl vagyok mentve annak bebizonyitásától. De nem is az a czélja e soroknak.

Sokan gondolkodtak már azon, mikép lehetne utját állani e romlásnak. Az iskola, az egyház megteszi kötelességét s mégis egyre terjed az. Mi tehát az oka e szomoru jelenségnek? — a társadalom. Ha a szülők ugy, ahogy vigyáznak is arra, hogy legalább saját gyermekeiknek otthon rossz példát ne adjanak; de ha a gyermek kimegy az utczára, nem hall-e lépten-nyomon botránkoztató szavakat, trágár dalokat; nem lát-e ocsmány, förtelmes tetteket, képeket? Ha pedig felnőtt, elhagyja az iskolát, melyik ifju nem kerül rosz társaságba, a hol végkép kiölik belőle a szemérmet, talán még az emberies gondolkodást is? S mint férfiu is, nincs-e ezerféle csábitásnak kitéve, hogy letérjen a józanság, becsületesség utjáról és könnyelmüvé legyen? . . .

Ily körülmények közt hiába tanitunk erkölcstant az iskolában, hiába prédikál a pap a szószékről a józan életről, a mértékletességről; még a jó példát is hiába adja egymaga a pap és a tanitó, ha vállvetve a jókkal együttesen az egész társadalmat más uton is megjavitani nem igyekeznek.

Elismerem, hogy nagy és nehéz feladat az egész társadalmat megjavitani. De van-e nemesebb hivatás ennél? S nem kötelessége-e minden müvelt embernek a közjó, közerkölcsiség terjesztésében közreműködni? Ha igen, akkor a pap és tanitó sincs fölmentve e nemes és fontos kötelesség teljesitése alól.

Mégis szörnyüség, minden terhet a pap és tanitó nyakába akarnak varrni! — fogja talán fejcsóválva mondani valaki e lapok t. olvasói közül. Nem ugy kedves kartársak és tisztelendő urak. Az ország szine java egyesült már e czélra itt a fővárosban s némely megye székhelyén is s már 1886-ban megalakult az Erkölcsnemesitő Egyesület, melynek védnöke urunk, királyunk Ő felségének fenséges rokona, József főherczeg ő cs. és kir. fensége; elnöke épen a közmüvelődés zászlóvivője, a mi fővezérünk és kegyelmes urunk, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister, gróf Csáky Albin ő excellentiája; alelnöke: Péchy Tamás, a képviselőház nagyérdemü elnöke; az igazgató választmány tagjai pedig ministerek, főurak, képviselők, papok és magas állásu egyének. Ezek mind meg vannak győződve, hogy meg kell és meg is lehet javitani a társadalmat; s magas állásuk daczára mind szivesen közreműködnek abban és készséggel hoznak áldozatot is a nemes czél elérésére, az égető kérdés megoldására.

Ime tehát kedves kartársak, nem leszünk mi magunkra hagyva az erkölcsnemesités nagy munkájában, sőt inkább oly társaságba kerülünk, melyhez tartozni s vele együtt működni is dicsőség.

Lássuk már most, hogyan vehet részt a tár-

TÁRCZA.

Egy anyóka naplójából.

— Karczolat. —

Irta: **Mericzay Karossa Irma.**

(1. folytatás.)

II.

Erősen föltettem magamban, hogy többet elő nem veszem elkezdett irkafirkámat; de hát tessék az egyszer kiáradt folyót rögtön ismét visszaszoritani medrébe!

Egy ilyen kiáradt folyóhoz hasonlitanak az én érzelmeim, midőn a józan ész arra intett, hogy zárjam el irkafirkámat iróasztalom fiokja legeslegaljára.

Első pillanatban hallgattam is az ész tanácsára, de hát mit használt! Valami kimagyarázhatatlan mágnes odavonzott ismét az iróasztalhoz s e mágnes varázsát az ész fenyegetése sem volt képes ellensulyozni.

Ilyesmit érezhetett Éva anyánk a tiltott gyümölcs közelében s ilyesmit érezhetnek férjeink is, midőn . . .

Ohó! Ajánlatos e théma bővebb elemzését abbahagyni, mert még vérszemet kapnának a mi uraink és parancsolóink s fegyverül használnák ellenünk!

Elég az hozzá, szánom-bánom; de bevallom bünömet, hogy én se voltam jobb Éva anyánknál s én is csak beleharaptam a tiltott gyümöcsbe!

Hanem kissé furfangosabban végzém mint ősanyánk, a mi nagyon is természetes a mai fölvilágosodott s női emánczipácziót hangoztató korban, t. i. titokban! Igaz ugyan, hogy nekem ezt nem is a jó Isten tiltá meg, mint Éva anyánknak, mert bizony, tisztelet a kivételeknek, de mai férfiaink nem istenek, de még félistenek sem!

Öregecském nem sejt semmit, mert azért tőlem telhetőleg igyekszem, hogy se kizáritott sültet, se pedig hibás fehérnemüt ne kapjon.

Igy aztán meg van a családi békesség s lelkiösmeretemmel meg annak rendje és módja szerint megalkuszom.

— Öregecském, itt az ideje, hogy jegyekért folyamodjam Emsbe meneteledhez.

— Öregem én nem megyek abba az Emsbe!

— Hát ez micsoda szeszély már megint?

— Semmi szeszély? — felelém felháborodva. — Más férj kezet csókolna feleségének, ha nem akarna fürdőbe menni; de te erőnek erejével le akarsz a nyakadról rázni, akár van kedvem, akár nincs, akár telik, akár nem.

— Hiszen az igaz, hogy nincs sok feleslegünk, de ezt a fürdőköltséget már kiszoritjuk valahogy, mert valahányszor e télen köhögni hallottalak, megesett a szivem rajtad édes anyókám! Ugye elmégysz? — kérdé ő és megsimogatá fejemet, mint régente. Azután rábeszélőleg folytatá: — lásd, a német császár is ott lesz.

— Könnyü a német császárnak! Otthon hagyja Bismarckot, ki még jobban gazdálkodik neki mint ő maga-magának! De az én szakácsném!

Férjem elnevette magát az összehasonlitás szembeötlő rokonsága felett s mondá:

— Nem ösmerek reád. Te azelőtt ugy szerettél utazni. Tehát ha nem is a fürdőnek, de az utazásnak kellene örülnöd.

— Te akardat, hogy ily prózai lény váljék belőlem, midőn ellenezted, hogy ezelőtt tizenegy évvel konkurráljak a „kék harisnya-diplomá"-ért! — vágtam szavába. — Azóta minden szellemi gerjedelmet az ételek párájába temettem el. De meg micsoda utazás is az! — folytatám fitymálva. — Bécset ugyis ösmerjük, Emset meg nem vágyom megismerni.

— Hát Münchent, Nürnberget, Frankfurtot?

— Elég, elég, utazom! kiáltám örömmel s nehány nap multva csakugyan utban valánk.

* * *

Bécstől szebbnél szebb vidéken robogott keresztül vonatunk, melynek koronája a Chiem-tó volt hátterében a bajor és tiroli hegyek lánczolatával.

Oh, egy cseppet sem csodálkozom, azon, hogy II. Lajos király e Chiem-tó egyik szigetén üté fel egyik remek királyi sátorát, t. i. a herrenwörti kastélyt.

A természet oly remekei karolják körül e kis szigetet, mely még egy fejedelmet is kell, hogy porba sujtson annak megalkotójával szemben.

Midőn Münchenbe értünk, ott nagy volt az izgatottság. Az utczákon néptömegek csoportosulának, kik heves gesztikulácziókkal beszélgetének, némelyike könyet törült ki szemeiből.

Épen előtte való nap volt II. Lajos király temetése.

A kirakatokban mindenütt az ő arczképeit lehetett látni s a vendéglőkben és kávéházakban illusztrált lapokat árultak Lajos király élete fontosabb mozzanataival.

Én reám rendkivül hatott Lajos király szomoru sorsa, kinek ideális, magasröptü szellemét mi nők jobban megértjük, mint a férfiak.

Egyik kirakatban gyönyörü kastélyainak aczélmetszetei voltak kitéve. Neuschwanstein, e meseszerü felhőkbe törekvő, épitészeti diszmű; a herrenchiemsei kastély pazar fényével; Linderhof, varázsasztalával, tündérgrottájával.

Valóban királyi passzió ily remekművek alkottatása! S habár e passziói sodortál, tragikus vége felé,

sadalom javitásában minden művelt ember, legyen az főispán, pap, tanitó, vagy jegyző városban vagy falun.

A nagyobb városokban, különösen megyei székhelyeken arra kell törekedni, hogy jöjjön létre egy erkölcsnemesitő egyesület, melynek czélja általán az erkölcsiségnek és vallásosságnak, nemkülönben a hazaszeretet- és testvériségnek ugy a magán, mint a közéletben előmozditása és terjesztése. Forduljunk mindenekelőtt az országos egyesülethez, egyszerüen kérve az alapszabályok és utasitások megküldését. Mutassuk be azokat az intelligentia előkelőinek, buzgóbb tagjainak s igyekezzünk minél nagyobb körben az eszmét megkedveltetni, csak azután lehet a megalakitáshoz fogni. Az elnökségre legczélszerübb a a főispánt, polgármestert, alispánt vagy más tekintélyesebb férfiut megnyerni, magunk itt elégedjünk meg az egyszerü tag szerepével. Az öntudat mégis meg fog nyugtatni, hogy a legnemesebb egyesület létrehozásában mi voltunk a kezdeményezők.

Ily egyesület alkotásánál azonban sokkal könynyebb és biztosabb az erkölcsjavitásban a közreműködés másik módja: az ifjusági és a mértékletességi egyesületek alakitása; pedig ezek sokkal foutosabbak, mint az előbbi s ezek egyikét vagy másikát kevés fáradsággal minden pap és tanitó maga megalkothatja. Még jutalomra is számithat érte, mert az „Országos erkölcsnemesitő egyesület“ ez idén 100 frt jutalmat tüzött ki annak a számára, ki a legtöbb ifjusági, vagy a legtöbb mértékletességi egyesületet alakitja. Csak ezt azután a központnak f. é. deczember végéig tudomására kell adni és hiteles okiratokkal bebizonyitani.

Hogy valójában mily üdvös hatással vannak az ily egyesületek, elbeszélek arra egy példát, melyet egy jól ismert kópviselőtől hallottam. Az illető ugyanis egy nyáron a Szászföldön volt fürdőben s feltünt neki mind a két nemü ifjuság tisztesség- és illemtudó magaviselete. Közölvén ezen észrevételt az ottani evang. (szász) lelkészszel, attól megtudta, hogy a szász ifjak, leányok és fiuk, mikor 15 éves korukkal az iskolakötelezettségtől megszabadulnak. tartoznak községeukint társulatokba lépni, melyeknek neve, tagjainak neme szerint: Bruderschaft és Schwesterschaft (fivérek és növérek egyesülete). Ebben mindaddig maradnak, mig meg nem házasodnak, illetőleg férjhez nem mennek, a 24 évesek azonban e nélkül is kilépnek a társulatból. Ezen társulatoknak vannak saját tagjaik közül választott tisztviselőik, a kiknek kötelességök a tagoknak jó és illedelmes magukviseletére minden nyilvános helyen, különösen a templomban és minden mulató helyeken felügyelni stb. Ez az egyik oka — ugymond — a szász ifjuság erkölcsösségének; a másik oka az, hogy házasságra lépvén, uj egyesületbe — az ugynevezett szomszédságba — lépnek. Itt is megtalálja a korlátokat, melyek őt a jó utról való letéréstől visszatartják. E két egyesületet vannak hivatva pótolni a mi ifjusági és mértékletességi egyesületeink is. De lássuk mind a kettőt közelebbről.

Az ifjusági egyesület czélja „az erkölcsiségnek és vallásosságnak, a hazaszeretet és testvériségnek ápolása, a tisztességnek ugy cselekvésben, mint beszédben megőrzése, nemkülönben az ismeretek tágitása“. Vele dal- és tornaegyesület is kapcsolható össze. Tagja lehet minden jó magaviseletü ifju 15 éves korától 24-ig vagy nősülésig.

A mértékletességi egyesületek czélja a mértékletesség előmozditása. Ennek tagja lehet minden ember, nő és férfi. a ki becsületszavával arra kötelezi magát, hogy vagy egészen tartózkodni fog a szeszes italoktól, vagy legalább mértékletesen fog élni azokkal.

Ilyformán a magyar fiu és leány gyermekkorában az iskolában, s mikor abból kikerült, az ifjusági s végre a mértékletességi egyesületben találna vezetőt s a jóban való gyámolitást.

Ha valaki hazáját szereti és a nép boldogságát igazán óhajtja, az bizonyára lelkesülni fog ezen eszmékért s kész örömmel közreműködik ekkép az erkölcsjavitásban — annyival is inkább, mert — mint láttuk — a teher e kötelesség teljesitésében nem oly nagy, hogy el ne viselhetnők. Mind a három egyesületnek kész alapszabályait utasitásokkal együtt megkeresésre szivesen megküldi bárkinek az „Országos Erkölcsnemesitő Egyesület“ elnöksége (titkára vagy jegyzője) Budapestről, VIII. ker., Sándor-utcza, képviselőház.

Tegyünk hát mielőbb, t. kartársak, a menynyit ez ügyben tehetünk. Ez a hazáját szerető minden művelt embernek kötelessége; mert régi igazság a költő szava: „Minden ország támasza, talpköve a tiszta erkölcs, mely ha megvész, Róma ledől s rabigába görbed“.

Dr. Gyulay Béla.

---

előttem mégis mint kimagasló szellem áll, ki levetközni akarván a köznapiasságot, elérhetetlen szellemi magasság után törekedett.

Megnéztük München minden nevezetességét s ferjem nagy bánatára és az én nagy örömemre a képtárnak egy egész napot szentelenk; mert hát, köztünk legyen mondva, e téren egy kis differenczia van köztünk; t. i. engem igen érdekelnek a festett képek s ha egy-egy hiresebb képtárba bejuthatok, ember legyen az aztán, a ki onnan kicsaljon, mig csak a képtárszolga ki nem kerget. Férjemet meg inkább az eleven képek érdeklik s az eltérő izlés miatt már jó előre alkudozások folynak közöttünk egy-egy ut megkezdése előtt s én mindenféle diplomácziai fogasokkal, melyeket megirigyelne tőlem Tisza Kálmán, odatörekszem, hogy minel több időt töltheszsünk a képtárakban; ferjem pedig a nyilvános helyek mellett kardoskodik, már t. i. az eleven képek tanulmányozása czéljából.

Münchenben kedvezett a szerencse. Borzasztó zápor volt első nap, mire a régi képtár öreg szolgája megjegyzé:

— Még az ég is siratja Lajos királyt!

Ne kivánják, hogy e remekműveket leirjam, hiszen ahhoz talán csak a Jókai tolla elég ragyogó. En visszaadni nem tudom e benyomást; én csak érzem e müremekek hatását s önkénytelenül igy sóhajtók fel:

— Vajjon lehetséges-e, hogy e műkincseknek alkotói ugyanabból a porból vétettek, a melyből mi többi silány porszemek?

Végigjártuk a templomokat, a Ludwig- és Maximilian-strasséet, mely utóbbi olyan stilgyakorlatszerü benyomást tett reánk, a mennyiben minden épitési modor képviselve van, mire végigmentük rajta s melynek a Maximilianaeum, mely egy magaslaton emelkedik, igen hatásos végpontja.

(Folytatása következik.)

Köszegh sz. kir. város épitési szabályrendelete.

3. folytatás.

11 §.

A jóváhagyott épitesi tervtől való eltérés tilalma.

Az épittető és épitendő a jóváhagyott épitési tervnek pontos keresztülvitele s az épitési engedélyben meghatározott feltételek pontos betartásáért egyaránt felelősek.

Minden önkényes eltérés az épittetőn és épitésvezetőn ezen épitésrendszabály 62. §. szerint meghatározandó büntétéssel, szükség esetén pedig a szabályellenesen felállitott épitménynek az épittető és épitésvezető költségén teljesitendő lerombolásával sujtatik.

Változtatások, melyeknek eszközlésére a 2. §. értelmében a meglevő épületeknél és a puszta bejelentés elégséges, — a részletes terv bemutatásával bejelentendők és ezen részletterv az épitési bizottság véleménye alapján lesz tárgyalva és ha rendben levőnek találtatik, az eredeti épitési tervhez hozzácsatolva.

Az épitési engedélynek és az engedélyezett épitési tervnek az épités szinhelyén az ellenőrzésre hivatott közegek általi betekinthetés végett mindig készen kell kitéve lenniök.

12. §.

Régi épitési telkek szabályozása.

Ha valamely régi épitési teleknek szabályozása vagy egy régi épületnek átalakitása alkalmával annak szüksége mutatkoznék, — hogy — tekintettel a meghatározott épitési vonaira — valamely köztér egy részlete az épitési telekhez vagy pedig valamely magántelek egy része egy köztelekhez hozzácsatoltassek, — akkor a kártalanitás tekintetében, mely az átengedendő területért az első esetben a városnak, utóbbi esetben az illető birtoktulajdonosnak nyujtandó, — a kiegyezés barátságos uton létesitendő; esetleg pedig a kiegyenlités az épitési bizottság becsüje szerint eszközlendő.

13. §.

Az épitési telkek elosztása.

Egyes teleknek vagy nagyobb épitési területnek több kisebb épitési telekre való elosztása csak az épitési hatóság engedélyével történhetik; az egyes épitmények hatósági engedély alapján csak akkor állithatók fel, ha a felosztási terv jóváhagyatott.

E czélra a felosztást kivánó ebbeli kérvényhez a felosztandó terület telekkönyvi kivonatát csatolni köteles. A három példányban bemutatandó felosztási tervben a felosztandó teleknek egészben és beosztással való helyzete, az összes netán meglevő épületekkel, és a szükséges helyszini és magassági méretjegyekkel feltüntetendő.

A felosztást kérelmező az ezen műveletből folyólag az utczára vagy utra eső részt a városnak ingyen átengedni, az épites megkezdése előtt kijelölni s birtokába adni köteles.

14 §.

Nyilvános épitkezések.

Az államnak, vármegyének és a városnak épitkezései épitésrendőri tekintetben ugyanazon elbánás alá esnek, mint a magán-épitkezések.

15. §.

Az épitési engedély érvényességének tartama.

Az épitesi engedély érvénye megszünik, ha annak kézbesitésétől számitva egy éven belül az épités meg nem kezdetik.

(Folytatása következik.)

Helyi és vidéki hirek.

— **Személyi hirek.** Dévény-ujfalusi Andrásffy Gyula tábornok, kerületi parancsnok, mult szombaton és vasárnapon szemlét tartott honvédeink felett. — Halász Ferencz, Vasvármegye kir tanfelügyelője hétfőn jelen volt a szt. Domonkosrendü tanitónőképző-intézetben tartott képesitő vizsgálaton. — Hosszabb tartózkodásra körünkbe érkezett: Palatin Gergely, pannonhalmi főiskolai tanár, Molnár Pál budapesti, Randweg Mihály váczi és Sarang József budapesti kegyesrendü tanár, mindannyian Kőszeg szülöttei. — Dr. Berger Máté, ciszterczitarendü főgimnáziumi tanár, Székes-Fehérvárról Rendekre jött szülőinek látogatására.

— **Uj káplan** Megyés püspök ur ő méltósága kőszegi segédlelkeszszé Strauss Flórián, az ivánczi grófi család nevelőjét küldte ki. Az uj káplán ur 1863-ban született és 1886-ban szentelteteett fel áldozó pappá. Azóta nevelő volt Ivánczon. Üdvözöljük körünkben!

— **Kinevezés.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Berecz Dezső, a posta- és távirda-segédtiszti tanfolyam hallgatóját, ideiglenes minőségü posta- és távirda-segédtisztté nevezte ki.

— **Uj misés.** Darás József, árvaházi alprefektus legközelebb mondja első szent-miséjét és Köszeget itthagyva Roboczra megy segédlelkészi minőségben.

— **Képesitett tanitónők.** Emlitettük volt mult számunkban, hogy a helybeli szt. Domonkosrendü apáczák nőtanitóképző-intézetében f. é. junius hó 30-án leend megtartva a tanitóképesitő vizsgálat szóbeli része. E vizsgálaton Major János préposton és képzőintézeti igazgatón kivül megjelent a közoktatásügyi kormány képviseletében Halász Ferencz, Vasvármegye kir. tanfelügyelője, ki sok dicséretest mondott az apáczák működéséről és a tanitójelöltek folyékony feleleteiről. Nyolcz növendék jelentkezett a képesitővizsgálatra és ugyanannyi nyert, többnyire kitünő, oklevelet. Kivánjuk, hogy az uj tanitónők a gyakorlati téren is érvényesitsék szorgalmukat, kitartásukat, hogy hálájukat ily utou is leróják azok iránt, akik kiképeztetésükön fáradhatlanul közreműködtek.

— **A kőszegi iskolák életképessége.** Mint bennünket Csurgóról értesitenek, az ottani áll. tanitóképezdében junius hó 26. 27 és 28-án tartott tanitó-képesitési vizsgálatokon elemi iskolai tanitóságra képesittettek 15-en. 3 kitünő, 5 jeles, 6 jó s egy elégséges általános osztályzattal. A képesitettek közül hatan Kőszegen végezték előtanulmányaikat. (5 a polgári iskolában és 1 a gymnasiumban). Ezek közül 3 (Kovács István, Iker János és Draskovits Márton) kitünő; 1 jeles s 2 jó általános osztályzatu néptanitói oklevelet nyert.

— **Érett ifjaink.** Az idén szép számban lettek éretteknek nyilvánitva főgimnáziumot látogatott ifjaink. Itt közöljük neveiket: Binder Béla, Dávid József, Glanz Frigyes, Jágits László, Kindl Nándor, Rusa Béla, Szovják Imre.

— **Értesitők.** Megjelent a pannonhalmi szt. Benedek rend kőszegi gimnáziumáról szóló *Értesitő* az 1889—1890 iskolai év végén. Közzéteszi: Kroller Miksa, igazgató. Tartalma: Észrevételek a latin nyelv tanitására vonatkozólag a III. osztályban. Bódiss Jusztintól. Nekrolog, K. M.-tól. Adatok az intézet történetéhez: I. Tanári testület. II. Tananyag. III. Rendeletek és leiratok. IV. Fontosabb esemenyek. V. Jótékonyság. VI. Tanszerek. VII. A tanulók érdemsorozata. VIII. Statisztikai kimutatások. IX. Értesités a jövő tanévre. Az intézetbe (IV osztály) járt összesen 184 tanuló, kiket 7 benedekrendü tanár és két világi tanitó tanitott. A nyilvános tanulók (173) erkölcsi állapotát tekintve volt 153 jó, 20 szabályszerü magaviseletü. A tanulásban tett előmenetelre nézve volt 9 minden tantárgyból jeles, 35 minden tantárgyból legalább jó, 96 minden tantárgyból legalább elégséges, 21 egy tantárgyból elégtelen, 3 két tantárgyból elégtelen, és 13 több tantárgyból elégtelen. Jeles tanuló (a tárgyak legtöbbjéből vagy legalább is feléből jeles) a VI. osztályban: Schuppler Ferencz (minden tantárgyból jeles), Strommer Ignácz (minden tantárgyból jeles), Murics János, Meiszner Ernő, Taller Géza, Osztermann

István és Blaschek Ágoston. A III. osztályban minden tantárgyból jeles: Gyökhegyi Bódog, Szabó Vilmos, Szakovits és Zaunfuchs Pál; jelesek még: Fertsák József, Vilits József, Mitnyek Mátyás, Smidelius Jenő, Simon Ignácz, Pirkner Ernő ismétlő és Pauer Jenő. A II. osztályban minden tantárgyból jeles: Pájter István, Sigray A. gróf, magántanuló; jelesek ezeken kívül: Vörös József, Kovács László és Novák Gy. magántanuló. Az I. osztályban mindenből jeles: Sömen Lajos; jelesek: Winkler Gyula, Moser Lipót, Maitz Ede, Venczeli Zoltán. — *Értesitő* a kőszegi róm. kath. népiskolákról az 1889/90. tanév végén. Tartalma: I. Kőszeg-városi kath. iskolaszék. II. Tanitó testület. III. Fiu-osztályok. IV. Leány-osztályok. V. Ismétlő iskola. VI. Iskolalátogatás. VII. Az iskolai könyvtár állapota. VIII. Rövidítések. IX. Különfelék. Az iskolát naponkint látogatta 304 fiu, 313 leány; az ismétlő-iskolát látogatta 40 fiu és 75 leány; a svábfalusi fiókiskolát látogatta fiu és leány összesen 63. A mindkét nemü tanulóifjuság összege 795. Kitünők: az I. fiu-osztályban Steininger Ernő; az I. leányosztályban Gerbasits Ilona és Gulner Gizella; a II. leány-osztályban Fekete Gizella, Fuchs Irma és Maurer Anna; a III. fiu-osztályban Bajcsi Károly, Csenár János, Farkas Kálmán és Paller Gyula; a III. leány-osztályban Franz Vilma és Jánosa Ilona; a IV. leány-osztályban Krécsi Anna, Schlapler Paula és Virágh Irén; az V. leány-osztályban Keller Lenke, Lastnyi Mária és Szabadhegyi Magda; a VI. leány-osztályban Decker Vilma, Krenner Etelka, Podány Mária, Szeybold Anna, Szabó Margit és Szupper Juliánna. Jelesek: az I. fiu-osztályban Bazsó Od., Dercsár R., Förster Ján., Krécsy Ant., Scheck József, Scheck István és Scheer Károly; az I. leány-osztályban Berghofer Janka, Bertók Jolán, Emmer Mária, Fran Anna, Gyarmathy Anna, Höffer Lujza, Kálmán Teréz, Kleindienst Erzsébet, Kovács Róza, Kranz Ágosta, Palotai Anna, Perkovits Paula, Praschl Anna, Schmahl Róza, Stampf Mariska, Stransky Karolin, Szeybold Lóri, Tompek Mária ifj. és Wittinger Antonia; a II. fiu-osztályban Angyal Nándor, Decker Kálmán, Dillmann Lajos, Gruber József, Hollenthoner Antal, Imre Imre, Imre Lajos, Lauringer Ernő, Németh Károly, Pávetits Ede, Podány István, Schermann Lipót, Szakovits Vendel, Tóth Károly; a II. leány-osztályban: Bencsics Etelka, Bruckner Mária, Dreisziger Gizella, Farkas Anna, Hutter Anna, Horváth Margit, Jagits Ilona, Karner Anna, Keszler Amália, Kováts Ottilia, Laasz Katalin, Laffenczeter Anna, Süle Aranka, Steininger Gizella, Szép Mária, Sirch Ilona, Wehofer Gizella, Zarka Juliánna; a III. fiu-osztály: Bilisics Nándor, Eitner József, Fay Jenő, Fábián János, Fendt Jenő, Gombás Ede, Popper Ödön, Puskás István, Putcz Károly, Salamon Gyula, Steirits Ferencz, Virág Jenő; a III. leány-osztályban: Albert Anna, Biegner Anna, Gabriel Ilona, Gintner Irma, Horváth Erzsébet, Pászthory Teréz, Salamon Irma, Reichmann Janka, Schläffer Fáni, Szeybold Friderika, Szirch Józefa, Szmetanka Janka, Stranszky Lidia, Zartl Lujza; a IV. fiu-osztály, Döbrössy Dezső, Kovács Robert, Krause Rezső, Martony Elek, Popper Hugó, Sákovits József, Schillinger Albert, Toth Jenő; a VI. leány-osztály; Baráthy Leopoldina, Bazsó Anna, Dürstinger Teréz, Farkas Erzsébet, Förster Ilona, Fürj Mária, Gábriel Paula, Gulner Teréz, Graf Józéfa, Halász Böske, Horváth Anna, Horvát Katalin, Imre Anna, Krizmanits Erzsébet, Maitz Juliánna, Onody Ida, Podáni Róza, Preisz Janka, Somogyi Gizella, Tompek Fáni ifj., Vida Kamilla; az V. fiu-osztály: Bajcsi Lajos, Bazsó Elek, Kohl Ferencz ism., Sandara István; V. leány-osztály: Biegner Katalin, Bossányi Jusztina, Ecker Anna, Feimann Irma, Höffer Mária, Jelensits Irma, Kers Leopoldina, Kersbaummayer Lujza, Mayer Berta, Markovits Anna, Maurer Mária, Salamon Ilona, Schlögl Emilia, Szeybold Ottilia, Sziklay Paula, Szirch Mária; a VI. leány-osztály: Dora Karolin, Dufek Ida, Graf Katalin, Gulner Anna, Gulner Mária, Orend Mária, Prenner Teréz, Prikopá Janka, Tóth Margit.

— **Adókivetés.** A Kőszegen összeült adókivető-bizottság e hó 1-én fejezte be a kőszegi és járási adókötelesekre vonatkozó III. osztályu keresetadó-javaslatokat. Az adókivető-bizottság persze mindenkit nem tudott kielégiteni adója kiszabásával, de általában megnyugvást szült az adótervezetnek a kincstári képviselő beleegyezésével történt tetemes leszállitása. Ezt mi is teljes megnyugvással konstatáljuk.

— **Ujabbi kegyes adományok a kálváriai stácziói kápolnákra:** Palatin Gergely 20 frt, kőszegi takarékpénztár 10 frt, Zanathy Bódog 2 frt, Korchmáros Menyhért 2 frt, Fercsák József 1 frt, László Vilma 1 frt, Stettner Ignácz 1 frt 50 kr., Barabás Anna 20 kr, Nasztl Mária 50 kr, Toperczer Gizella 50 kr, N. N. 1 frt, Laasz József 50 kr, Szabó András 1 frt 50 kr., Sandru Julia 20 kr., Jesztl Ferencz 1 frt, Prátinger János 50 kr. Összeg 43 frt 40 kr. Az eddig kimutatott adakozások összege 314 frt 89 kr. Összesen 358 frt 29 kr. — Minden jótevőnek szives köszönetet mond, és e szent és szép mű gyámolitását továbbra is kéri Major János s. k., prépost-plébános.

† **Gyászrovat.** Pavetits Ferencz, hámori főerdész, ki az Eszterházy herczegi házat 30 éven át szolgálta, f. é. junius hó 28-án Budapesten a Schwarzer-féle magángyógyintézetben 47 éves korában kiszenvedett. Mult hétfőn tették nyugalomra a kriszta-városi temetőben. — Kőszegnek egy régi polgára hunyt el f. é. junius hó 29-én, Paller József ácsmester, Paller András polgártársunk édesatyja. Özvegyén kivül két gyermeke, számos unoka és dédunoka gyászolja a jó öreg urat, ki 72 esztendőt élt és kinek földi maradványait e hó 1-én nagyszámu résztvevő közönség kisérte ki örök nyughelyére. — Mély részvétet keltett város — sőt megyeszerte Somogyi Miklós főszolgabiró kedves nejének, szül. Krajcsovits Gizellának junius hó 30-án hosszu és sulyos szenvedés után bekövetkezett halálesete. A kór, mely a fiatal szép urnő élettáján rágódott, gyógyithatlan volt, de gyógyithatlan most a seb is, melyet korai halála ejtett férje és hat élő kiskoru gyermekeinek szivén. Enyhitse a hátrahagyottak fájdalmát az általános részvét; vigasztalja őket a tudat, hogy az édesanya alákonyuló szivét enyhén és szenden oldotta le az életről a halál angyala, s ez meleg kezében és gyengéden a hideg kebelből a magas, fölmelegitő édenbe szállitotta. Temetése alkalmával, e hó 2-án, a koporsót koszoruk özöne boritotta s a ravatalos ház előtt nagyszámu diszes közönség volt jelen. Ott láttuk a megye alispánját, főjegyzőjét és több más tisztviselőjét, Szombathelyről dr. István Vilmos cz. kanonokot, püspöki titkárt és a prémontrei kanonokrend több tagját; a város és járás tisztikarát; a katonaság kébviselőit; a kerületi papságból, jegyzői és tanitói karból többeket, valamint nagyszámban a kőszegi hölgyvilágot. Az egyházi szertartást Major János prépost-plébános végezte infulával és segédlettel. A gyászjelentés igy szól: „Meggyesi Somogyi Miklós főszolgabiró, ugy a maga, mint kiskoru gyermekei Lajos, Jenő, Gizella, Aladár, Ilona és Gyula, valamint az összes rokonság nevében is fájdalomtelt szivvel jelenti, felejthetetlen neje, illetőleg pótolhatlan édes anyjuknak Meggyesi Somogyi Miklósné, született Krajcsovits Gizellának folyó évi junius hó 30-án délutáni 2 órakor, hosszas szenvedés, s a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak drága hamvai junius hó 2-án délutáni 5 órakor fognak a helybeli sirkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig julius hó 7-én délelőtti 9 órakor fog a plébánia templomban a Mindenhatónak bemutattatni. Kőszeg, 1890. julius hó 30-án. Áldás és béke lebegjen a drága hamvak felett!

— **A madarak ellensége**, némely kártékony állaton kivül, a rossz gyermekek. Óva intjük azért a szülőket, hogy gyermekeiknek az erdőben és mezőségeken való csavargást meg ne engedjék s a madárfogdosás- és fészekpusztitástól eltiltsák. Alig vette kezdetét a szünidő, már panaszok merültek fel csintalan fiuk által elkövetett fészekrablások miatt és a rendőrség ezek elkövetőit be is kisértette a városházára. Ilyenkor szepegnek az ipszék, hanem a jó szóra nem hallgatnak.

— **Városi közgyülés.** Rendes havi közgyülésre jöttek össze városatyáink e hó 3-án délután 3 órakor a városház tanácstermében. Napirenden volt, mint kiválóbb tárgy, a regále-kártalanitás iránt létrejött egyesség. Eszerint Kőszeg városának, Schindler Vilmos stb. jogositottnak összesen 79,660 frt 96 kr. állapittatott meg a pénzügyminiszterium részéről; a közös tulajdonosokra nézve a tulajdonjog és részesedési arányának megállapitása azonban a biróságnak hagyatott fenn. A kártalanitási összeg folyóvá tétele iránti biroi közbenjáráshoz a város részéről az eddig már működött Tipka Ferencz polgármester, Markovits József t. ügyész és Tuczentaller Lajos számvevő küldetnek ki. — Vidt Géza ügyvéd és városi képviselőnek inditványa az önkormányzati szabáylzrendelet 21. §-nak módositása, illetőleg megváltoztatása iránt. (Tisztviselőknek természetbeni lakás volna adandó). Ezen inditvány Turcsányi Lajos elnöklete alatt Pötzelberger Károly, Gábriel József, Szovják Hugó, Kroller Miksa tagokból álló bizottságnak azzal adatik ki, hogy ez iránti javaslatukat és jelentésüket a képviselő-testületnek bemutassák. — A gazdálkodó választmány előterjesztése és javaslata, melyszerint egy korábbi határozattal Szovják Hugó inditványa fölött a temető- és szijgyártó-utcza csatornázása ügyében véleményezés s esetleges intézkedésre utasittatott, kijelenti, hogy miután a f. é. költségvetés még nem jegszerü, a tervezett javitásokra 500 frt nem elegendő, az inditvány jobb időre volna halasztandó. A képviselő-testület a gazdálkodó választmány nézetét osztja és magáévá teszi, amiért a nevezett utczák csatornázása elodáztatott.

— **A tűzoltók mulatsága** mult vasárnapon nagy számu közönséget csalt ki a sörházkertbe. A tűzoltók egyenruhás serege, feldiszitett kerti helyiség s a kőszegi zenekar várta a vendégeket, kiknek ezek képezték legnagyobb gyönyörüségüket, mert minden más nem sokat ért. Általános volt a panasz, hogy elegendő helyről nem volt gondoskodva, hogy kicsiny ételadagokat méreg drágán adtak és rosszul szolgáltak fel. Hogy ilyen nagy aparatussal neki indult üzlet, miként jöhet ily mérhetlen zavarba pár száz vendég láttára, meg nem foghatjuk? Kölcsönhelyekre, kölcsönételre-italra szorultak sokan, és e tekintetben a szomszéd üzlethelyiséghez kellett fordulniok, hogy szükséget ne szenvedjenek. A sörház megnyitásakor azt hittük, hogy a kőszegi asztalosok nem készültek el rendes időre a fölszereléssel, most azonban arra ébredtünk, hogy ilyen igen is hiányosan lett beszerezve és sehogy sem elég több száz vendég kényelmes elhelyezésére. A közönség pedig méltán megkivánhatja a magáét a sörháztól, ha ott rendeznek mulatságokat, oda van utalva és ott kénytelen elkölteni a pénzét.

— **Gyanus tünetek szőleinkben.** A legutóbbi városi közgyülés napirendjének letárgyalása után Szovják Hugó ügyvéd, városi képviselő figyelmeztette a képviselőket és a polgármestert azon gyanus tünetekre, melyek szőlőhegyeink egyes részeiben mutatkoznak és a philloxera fellépésére engednek következtetni. A polgármester erre mindjárt pénteken többet magával künnjárt a Szovják-féle szőlőben, hol Palatin Gergely pannonhalmi főiskolai tanár górcső segitségével és Küttel István helybeli gyógyszerész az e téren szerzett tapasztalatai nyomán philloxeramentesnek jelentették ki a gyanus szőlőtőkéket. Mindamellett, hogy minden kétség eloszlattassék, polgármesterünk a szükségesek foganatositása czéljából jelentést fog tenni az alispáni hivatalnak.

— **Előleges értesités.** A kőszegi turista egylet rég tervezett nyári mulatságát f. hó 20-án Kőszegen a sörház-kertben fogja megtartani. A tiszta jövedelem az Irottkőnél felállitandó szemlélő torony és menház költségeinek fedezésére fog fordittatni. Ez alkalomból Szombathelyről egy különvonat rendeztetik. A zenét a kőszegi zenekar fogja ellátni. Bővebbet a kibocsátandó hirdetmények fognak tartalmazni.

— **Vizsgálatok Rohonczon.** Junius hó 26-án, 27-én és 28-án tartattak meg Rohonczon az ez évi iskolai záróvizsgálatok a r. k. elemi iskolánál. Miután a rohonczi esperesi kerület ez idei koronája 26-ára volt kitüzve, azért a kerületi papság élükön az esperessel, mint kerületi tanfelügyelővel, szintén jelen volt az apáczák vezetése alatt álló I. osztály vizsgálatán. A ki hallotta, mily biztossággal és precizitással feleltek a gyermekek az összes tantárgyakból feltett kérdésekre, annak meg kellett vallania, hogy Rohncz igen sokat nyert ezen szivvel-lélekkel hivatásuknak élő nők által. Az tagadhatlan, hogy a magyarositás az iskolában nagyon meg van könnyitve ott a hol a gyermekek már az ovodában a magyar nyelv szellemét magukba szivják, a mint azt itt is láttuk. A vizsgálat után a jelen volt vendégek megtekintették az óvodát is, és a mozgolódó apróság által előadott magyar dalok, szavalatok és szemléleti feleletek bizonyitották, mily fáradhatlan buzgalommal működik az óvónő-apácza ezen nyugtalan hangyaboly közepette. Pénteken és szombaton a két felsőbb osztályban folytak a vizsgák, és a jelenvoltak meggyőződhettek arról, hogy a mindkét tanitó dicséretesen működik a magyarositás terén is. Néhány gyermek hazafias magyar költeményeket szavalt, a jelenlévők és különösen M. n ugalmazott kerületi tanfelügyelő nagy gyönyörüségére, a ki a derék kis honpolgárokat meg is jutalmazta pengő módon. Ugy hiszem, hogy az összes jelenvoltak élénk benyomásokkal és teljesen kielégitve távoztak. Egy jelenvolt.

— **Pál napja Lékán.** Eszterházy Pál herczeg, sopronmegyei főispán, ki családjával Lékán tölti a nyarat, a mult vasárnapon ülte meg a lékai kastélyban nevenapját. A herczegi főtiszteken és a papságon kivül Simon Ödön sopronmegyei alispán vezetése alatt több megyei és járási főtisztviselő is eljött tiszteletére ő főméltóságának, ki délutáni 2 órakor fényes ebédet adott.

— **Vásár-áthelyezés.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter f. évi 39, 191. sz. a. kelt rendeletével megengedte, hogy a Sopronvármegye területéhez tartozó Felső-Pulya községben a folyó évi augusztus hó 14-ére eső országos vásár ez évben kivételesen augusztus hó 7-én tartassék meg.

— **A philloxera Sopronban.** Sopronban a „Königsberg nevü dülőben mult hétfőn a philloxera jelenlétét konsatálják hivatalosan. A szakértők oda nyilatkoztak, hogy a pusztitó féreg már vagy három évvel ezelőtt vert fészket a soproni szőlőkben. Az ottani gazdasági egyesület erélyes szakszerü intézkedéseket foganatositott.

— **Meghaltak junius hóban.** Frank Péter, gyári munkás, 58 éves, r. k., gümőkór; Kasperné, szül. Weigl Katalin, kőmives neje, 52 éves, ág. evang., tüdővész; Schröpfer Mária, kőmives gyermeke, 5 éves, r. k., gümőkór; Fekete Ilona, bognár leánya, 10 hónapos, r. k., gümőkór; Schöll Gusztáv, bognármester, 69 éves, ág. ev., aggkór; Vaida Matild, magánzónő, 38 éves, r. k, vészes vérszegénység; Novákné, szül. Bredl Julia, volt posztós özvegye, 90 éves. r. k., aggkór; Kreuchel Nándor, magánzó, 56 éves, ág. ev., gümőkór; Szabó József, kocsis, 70 éves, r. k., aggkór; Schieferné, szül. Rosner Katalin, rendőr neje, 28 éves, r. k. nehéz szülés; Paller József, magánzó, 72 éves, r. k., hashártyalob; Somogyiné, szül. Krajcsovits Gizella, főszolgabiró neje. 38 éves. r. k., gyomorrák; Fronius Gusztáv, intézeti kapus gyermeke, 15 hónapos, ág. ev., rángógörcs.

— **Uj trágya-gyárak.** Mint értesülünk a temesvári és aradi „Saxl testvérek" czég. legközelebb Nagyváradon és Szegeden is egy-egy trágya gyárat állit fel. Örvendetes jelenség a czég jó gyártmányaira, hogy daczára régibb két gyárai tekintélyes készletének további mennyiségre is elegendő vevőkre akad, tekintet nélkül az ujabb időben felszaporodó verseny trágya gyárakra.

Felelős szerkesztő: *Wittinger Antal.*
Kiadó-laptulajdonos: *Feigl Gyula.*

Nyilt-tér.

Hamisitott fekete selyem. Égessünk el a selyemből egy kis mintadarabkát, a melyből venni szándékozunk, s azonnal kiderül a legkisebb mérvü hamisitás is, mert ugyanis: a valódi tisztán festett selyem rögtön összefodródik s gyorsan ellobban s világosbarna hamvat hagy hátra. — A hamisitott selyem (könnyen fényesedik és törik) csak lassudan ég, s jelesül „a hamis szálak" tovább izzanak (zsufolt anyaggal lévén nehezitve) és sötétbarna hamut hagy hátra, mely a valódi selyemmel ellenkezőleg nem fodródik, hanem egészen összegörbül. Továbbá a valódi selyem szétmorzsoltatva elporlódik, mig a hamisitott nem. Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállitó) selyemgyári raktára Zürichben, valódi selyemkelméinek mintáit bárkinek is megküldi, s szállit a házhoz darab- és végszámra vám- és portómentesen.

Piaczi-árak.

		frt.	kr.		frt.	kr.
Buzaliszt I.	100 kilo	15	50	100 kilo burgonya	–	–
„ II.	„	14	40	Marhahus . 1 kilo	–	48
Rozsliszt I.	„	14	30	Marha zsir	1	10
„ II.	„	12	60	Disznohus . „	–	56
Buzakorpa .	„	5	—	„ zsir . „	—	76
Rozs „ .	„	4	75	Borjuhus . „	–	60
Köleskása .	„	11	—	Birkahus . „	–	40
Dara . .	„	16	90	1 méteröl bükkfa	13	50
Árpa dara .	„	8	—	„ „ dorong	10	–
Széna . .	„	2	80	„ tölgyfa	9	40
Szalma . .	„	1	70	„ „ dorong	7	60

2882/889.

Árverési hirdetményi kivonat.

A köszegi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy a **m. kir. államkincstár** végrehajtatónak, **Radics György** ismeretlen örökösei végrehajtást szenvedő elleni 17 frt 12 kr. tőkekövetelés és járulekai iránti végrehajtási ügyében a kőszegi kir. járásbiróság területén lévő **O-Hudász** határában fekvő, az ó hodászi 24. sz. tjkvben A. †. 43. hsz: sz. és 20 frt összeirási számu házra az árverés 360 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1890-ik évi julius hó 29-dik napjának délelötti 10 órakor O-Hodászon a község házánál

megtartandó nyilvános árverésen a megálapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalekát készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett á r f o l y a m m a l s z á m i t o t t és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értekpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A köszegi királyi járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1890. évi márczius hó 18-ikán.

Dr. Saáry,
kir. aljárásbiró

Ikt. 1700
1890.

Hirdetmény.

A köszegi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik: miszerint a **szombathely-pinkafői** helyi érdekü vasut számára az alább megnevezett határokban kisajátitott területekről elkészitett összeirás, térkép és egyedi kimutatás hitelesitésére a helyszinére a következő határnapok tüzetnek ki, ugymint:

Csajta községre nézve **1890., julius 17-én** délelött **9** óra: a **rohonczi állomáson.**
Rohoncz „ „ „ u g y a n a k k o r u g y a n o t t.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszszék, különben a kisajátitás és a felvett térfogat, ugy a feljegyzett szolgalmak s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Egyuttal felhivatnak mindazok, a kik a fennebbi határokban a **szombathely-pinkafői** helyi érdekü vasut számára kisajátitott területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanitási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármi czim alatt igényt tartanak: ezeket **1890. évi julius hó 15-ig** ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentsék, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátitási és kártalanitási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkeblezett tételek pedig ezentul a kisajátitott területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeirás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthetők.

Kelt Kőszegen, 1890. junius 9-én.

A köszegi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Saáry Zsigmond,
kir. aljárásbiró.

Első legolcsobb és szolidabb bevasárlohely
Szétküldés az eredeti gyárárakon.

Ticho Fülöp, Brünn,
Krautmarkt 21. — Rathhausgasse 17.

Szetküldés utánvettel.
A pénz előbbi beküldése esetén a csomag bérmentesen küldetik.

Brünni
posztó-szövetek
a leghiresebb cs. és kir. gyáraktól.

1 maradék 3·10 méter öltönyszövet jó minőségben frt. 3·50.
1 maradék 3·10 m. öltönyszövet jobb minőségben frt. 5·—.
1 maradék 3·10 m. öltönyszövet legjobb minőségben frt 10·75.
1 maradék 2·10 m. fekete posztó salon-öltönyre frt. 9·—.
1 maradék 2·10 m. felöltőszövet, jó minőségben frt. 4·25.
1 maradék 2·10 m. felöltőszövet legfinomabb minőség frt. 8.

Moso-szövetek.
(*Mosásért biztosittatik.*)

1 maradék kártolfonal a legujabb szövetmintákban, 6·40 m. frt. 3·—.
1 maradék lenvászon a legdivatosabb és legtartósabb öltönyre 6·40 m. frt. 4.

Egy vállravető
czérna, 9 negyed hosszu fl 1·50
Tiszta gyapju 10 negyed hosszu frt. 5·—.
Egész fekete, selyemállal (Cachemir-kendő) gyászra frt. 4.50.

N ő i
ruha-szövetek
mindenfele szövő nemben, kiviteiben es szinben, a legujabb és legdivatosabban a tavaszi és nyári idöszakra 1890/91.

Egy egész öltözet
dupplaszéles.

jó minőségben 10 meter frt 5·—
jobb „ 10 meter frt 7·—.
finom „ 10 meter frt 9.—.
finomabb minőségben tiszta gyapju 10 meter frt 11·—
legfinomabb minőségben tiszta gyapju 10 met. frt 13·—.

Fekete Cachemir,
lengyel készitmény, sima, csikos, vagy virágos:
1 öltözet 10 m. sima frt 4·50.
1 „ „ „ csikos frt 5·50.

Angol Zephyr (vásznak),
legfinomabb és legalkalmasabb házi és utczai öltözéknek.

U j ! !
1 egész öltöny Ia, 10 meter frt 6·50.
1 egész öltöny IIa, 10 meter frt 4.50.

Franczia
Voiles
(Satins).
mosásra biztositék.

Egy teljes ruha
10 méter:
jó minőségben . . frt 3·50.
finom „ . . . . frt 4·50.
legfinomabb min. . frt 5·50.
atlasz-minőségben . frt 6·50.

Jute-függöny
török minta, egész hosszában
első minőség . . frt 3·50.
második min. . . frt 2·50.

Tunis-függöny
aranynyal átszőve, gyönyörü csikossal és bojttal ellátva, teljes hosszában, mindenféle szinben . frt 4·50.

Egy garnitura,
két ágy- és egy asztalteritő
jute-ből . . . . frt 3·50.
ripsből . . . . frt 4·50.

Manilla-futoszönyeg,
igen tartós,
egy marad. 10—11 m. frt 3,40

Lenn-áruk:
Egy darab = 30 bécsi rőf,
ára darabonkint:

Rumburgi szék-lenn, 5 negyed széles . . frt 6·50.
Rumburgi Oxford valódi szin Ia. . . . . frt 6·50.
Rumburgi Oxford valódi szin IIa. . . . . frt 4·50.
Chiffon, igen jó min, á frt 4·50, 5·50, 6·50 egész frt 9·—
Háziváşzon, 4 negyed széles frt 4·50, 5 negyed frt 5,50.
Stefánia-vászon, 5 negy. széles, teljes potlék a lenfonálnak . . frt 9 —
Atlasz-Gradl, ágybehuzókra Ia 8.50, IIa frt 5·50
Lenszövet varrás nélkül darabja, 2 met. hosszu frt 1·10.
Canevas, Ia min. ágybehuzókra . . . frt 6·—
Hölgy-ingek chiffonból vagy erős lenvászonból, csipkével, 6 dar. frt 3·75.
legjobb rumburgi fonállal és svájczi himzéssel 6 darab . frt 6·—

Fennti métermértékek teljesen elegendők egész férfiöltönyre vagy felöltőhöz.

Pompasan elkeszitett mintakönyvek a szabo uraknak kivánságára i n g y e n es b é r m e n t e s e n kuldetnek.

Minták magányosan kivánság szerint minden árucikkből ingyen és bérmentesen küldetnek.

SZABADALMAT
uj találmányokra

eszközöl bármily államban, továbbá elválallja azok **fenntartását, védelmét** és **értékesitését.**

Réthy János
nemzetközi mérnöki- és szabadalmi irodája
Budapest, Erzsébet-körut 14.
Ugyanott védjegyek belajstromoztatnak.

Fog-Elixir, fogpor és fogpasta
a főtisztelendő és kegyes
„Benedek-rendü" szerzetesektől

Soulac-i apatság Girondéban.
Prior: Dom Maguelonne.
2 arany érem:
Brüssel 1880 – London 1884
A legmagasabb kitüntetesek.
Feltalál-tatott: **1373-ban** Pier. Boursaud Prior által.

A főtisztelendő és kegyes „**Benedek-rendü"-ek fog-elixirjének** mindennapi használata, — egy pár cseppnyi adag egy pohár vizben — megakadályozza a lyukas fog képződését és meggyógyitja a lukas fogat, melynek fehér fényt és szilárdságot kölcsönöz, s a mellett a foghúst erősiti és épen tartja.

Olvasóinknak tehát tényleg szolgálatot teszünk, a midőn figyelmöket ezen régi és hasznos készitményre felhivjuk, a mely a legjobb gyógyszer és egyedüli óvszer a fogfájás ellen.

Ház alapittatott 1807-ben. **SEGUIN** **Bordeaux** 106 és 108, Rue Croix de Sequey.
Főügynök:

Kapható minden nevezetesebb illatszeráru-kereskedésben, gyógyszertárakban és gyógyszeráru- (drogue) kereskedésekben.

Gyors és biztos segitség gyomorbajok s azok következményei ellen.

Az egészség fentartására, az életnedvek s ennek folytán a vérnek tisztitására és tiszta állapotban való fentartására és a jó emésztés elősegitésére a legjobb s leghathatósabb szer a már is mindenütt ismeretes és kedvelt

életbalzsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatásosb gyógyfüvekből a leggondosabban van készitve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgöres, étvágyhiány, savanyus felböfögés, vértólulás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósnak bizonyul. Ily kitünő hatásai következtében ezen életbalzsam egy bebizonyult, megbizható háziszerevé lett a népnek. **Ára egy nagy üveggel 1 frt. kis üveggel 50 kr. Elismerő iratok ezrei bárkinek betekintes vegett rendelkezesre állnak.**

Zivotni balsám Lebensbalsam
Védjegy

Óvás! Hamisitások elkerülése végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedül általam az eredeti utasitás szerint készitett **„Dr. ROSA-féle életbalzsam"** minden üvecskéje kék burokba van csomagolva, melynek hosszoldalain **„Dr. ROSA életbalzsama a „fekete sashoz" czimzett gyógyszertarból, FRAGNER B. Praga 205—III."** német, cseh, magyar és francia nyelven olvasható, széles felein pedig az ide nyomott védjegy látható.

Dr. ROSA életbalzsama valódian kapható csak a készitő

FRAGNER B.

főraktárában, gyógyszertár a „fekete sashoz" Prágaban 205—III., és BUDAPESTEN Török József úr gyógyszerésznél, király-utcza 12. sz. **Budai Emil úr városi gyógyszertárában a** Városház-téren.

Az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb gyógyszertárában van raktár ezen életbalzsamból.

Ugyanott kapható.

prágai általános házi-kenőcs

több ezer hálanyilatkozattal elismert **biztos gyógyszer** mindenféle gyuladások, sebek és genyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménynyel használható a női emlő gyuladásánál, s tej tespedésénél s az emlő megkeményedésénél szülléskor, kelevénynél, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömgyöknél, az ugynevezett körömféregnél, elkeményedéseknél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolit; s ahol már genyedés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszivja, kiéreti és kigyógyitja.

Kapható 25 és 35 krajczáros szelenczékben

Ochranná známka Schutz Marke

Óvás! Miután a prágai általános házikenőczöt sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasitás szerint csak nálam lesz készitve, s csak akkor valódi, ha a sárga érczszelencze, melybe töltetik, vörös használati utasitásokba (melyek 9 nyelven nyomvák) és kék kartonba, melyen az ide nyomott védjegy látható — burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM a legbebizonyultabb számtalan prábatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehézhallás kigyógyitására s az egészen elvesztett hallási tehetség visszanyerésére. **Egy üvog ára 1 frt.**

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.